दमः, [1]दमी,	[2]बलिन्दमः[A], अरिन्दमः[B], दमः,	[3]कुलदमनः, [C]सर्वदमनः,	दिदमिषुः, दन्दमः;
दमितव्यम्,	दमयितव्यम्,	दिदमिषितव्यम्,	दन्दमितव्यम्;
दमनीयम्-[4]दमनीया,	दमनीयम्,	दिदमिषणीयम्,	दन्दमनीयम्;
[5]दम्यम्,	दम्यम्,	दिदमिष्यम्,	दन्दम्यम्;
ईषद्दमः-[D]दुर्दमः-सुदमः;		—	—
दम्यमानः,	दम्यमानः,	दिदमिष्यमाणः,	दन्दम्यमानः;
दमः,	दमः,	दिदमिषः,	दन्दमः;
दमितुम्,	दमयितुम्,	दिदमिषितुम्,	दन्दमितुम्;
दान्तिः,	दमना,	दिदमिषा,	दन्दमा;
दमनम्,	दमनम्,	दिदमिषणम्,	दन्दमनम्;
[6]दमित्वा[E]-दान्त्वा,	दमयित्वा,	दिदमिषित्वा,	दन्दमित्वा;
प्रदम्य,	[7]प्रदमय्य,	प्रदिदमिष्य,	प्रदन्दम्य;

1. 'शमित्यष्टाभ्यो घिनुण्' (3-2-141) इति तच्छीलादिषु कर्तृषु घिनुण्।
2. 'संज्ञायां भृतॄवृजिधारिसहितपिदमः' (3-2-46) इति कर्तरि संज्ञायां खच्। खित्त्वात् मुम्। बलिं दाम्यतीति **बलिन्दमः**=विष्णुः। 'मतान्तरे तु अन्तर्भावितण्यर्थोऽत्र **दमिः**' इति **सि. कौमुदी**। तदानीं बलिं दमयतीति **बलिन्दमः** इति सकर्मकः।
3. नन्द्यादिषु (3-1-134) पाठात् ण्यन्तादस्मात् कर्तरि ल्युः। कुलं दमयतीति **कुलदमनः**। **शत्रुदमनः** इत्यादिष्वप्येवमेव ज्ञेयम्।
4. 'कृत्यल्युटो बहुलम्' (3-3-113) इति बाहुलकात् कर्तरि अनीयर्। **दमनीया**=योषित्। दमनकर्त्री इत्यर्थः। इति **प्र. सर्वस्वे**।
5. 'पोरदुपधात्' (3-1-98) इति भावे यत्प्रत्ययः। ण्यदपवादः।
6. '**उदितो** वा' (7-2-56) इति क्त्वायामिड्विकल्पः। तेन रूपद्वयम्।
7. 'ल्यपि लघुपूर्वात्' (6-4-56) इति णेरयादेशः।

A. 'ततो **बलिन्दम**प्रख्यं कपिर्विश्वम्भराधिपम्।' भ. का. 6.108.

B. 'शत्रुंसहः कोऽपि वसुन्धरा च शत्रुन्तपोऽरिन्दम एवमूह्यम्॥' प्र. स.

C. 'इहायं सत्त्वानां प्रसभदमनात् **सर्वदमनः**...॥' शाकुन्तले 7.33.

D. 'अवाक्शिरसमुत्पादं कृतान्तेनापि **दुर्दमम्**।' भ. का. 4.3.

E. '**दमित्वा**ऽप्यरिसंघातानश्रान्त्वा कपिकेसरी।' भ. का. 9.42.